

ZÁRÓVIZSGA TÉTELSOR

történelem tantárgypedagógia – osztatlan RÖVID CIKLUSÚ (!) tanárképzés

VIZSGALEÍRÁS

A vizsga során a vizsgázó egy tételt húz, a kihúzott tétellel kapcsolatos ismereteiről – előzetes felkészülés után – összefüggő, 7-10 perces szóbeli felelet formájában ad számot. (A 14. és a 15. tétel esetében a vizsgázó maga döntheti el, hogy melyik alternatív tételből készül fel.) A tételekhez tartozó, kötelezőként megjelölt szakirodalmakat a vizsgázó feleletébe konstruktív módon építi be. (A cél nem a szakirodalmak mechanikus felmondása, hanem azok értelmező, akár kritikus felhasználása a felelethez.) Az ajánlott irodalmak ismerete nem kötelező, de felhasználásuk a felelet értékét növeli. A vizsgázó a felelet befejezése után az általa elmondottakhoz, a kihúzott tételhez és bármely másik tételhez kapcsolódóan is kaphat rövid választ igénylő kérdést. A felelet értékelésének kiemelt szempontjai: logikai felépítés, szakmai tartalom, megformáltság.

TÉTELEK

1. A történelemtanítás története a 20. században (1920-1989)

Kötelező: Gözsy Zoltán – Dévényi Anna: A történelem tanításának tartalmi és módszertani változásai. Pécs, 2011. (vonatkozó fejezetek)

(http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/tort_tan_valt/index.html)

Kaposi József: Az érettségi bevezetése, a történelem tantárgy szerepe az érettségig a rendszerváltozásig. In: Uő.: Válogatott tanulmányok I. Bp., 2015. 21-48.

Kötelező források: Miniszteri rendelet a hazafias szellem erősítésére az iskolákban. In: Szabolcs Ottó – Katona András: Tanrágypedagógiai olvasókönyv. Bp., [2006.] 259-260.

Kornis Gyula: Nemzeti szellem a kultúrpolitikában. In: Uo. 261-264.

Ember István: A nemzeti történettanítás kérdéseiről (1926). In: Uo. 287-289.

Vargha Ferenc: Trianon (mintatanítás, 1930.). In: Uo. 304-306.

Horthy Miklós levele gróf Klebelsberg Kúnóhoz (1928). In: Uo. 307.

Az MSZMP KB 1972-es oktatáspolitikai határozatából. In: Uo. 514-515.

Ajánlott: Albert B. Gábor: Súlypontok és hangsúlyeltolódások : középiskolai történelemtankönyvek a Horthy-korszakban. Pápa, 2006.

Beke Kata: Jelentés a kontraszelekcióról. Bp., 1988.

2. A kétszintű történelem érettségi mint kimeneti mérés 1. (a középszintű írásbeli érettségi)

Kötelező: F. Dárdai Ágnes – Kaposi József: Az új történelemérettségiről avagy a megőrzés és megújítás egyensúlyának kísérlete. In: F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi

gondolkdás. I. kötet Bp., 2006. 136-153.

A történelem érettségi vizsgakövetelménye

(https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak#1)

A történelem érettségi vizsgaleírása

(https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak#1)

Ajánlott: Kaposi József: Az érettségi mint a felnőtté válás rituáléja. In: Uő.: Válogatott tanulmányok I. Bp., 2015. 9-20.

Kaposi József: Széljegyzetek a történelemtanítás gyakorlatának alakulásáról. In: Uő.: Válogatott tanulmányok I. Bp., 2015. 133-157.

F. Dárdai Ágnes – Kaposi József: A történelmi érettségi vizsgafejlesztésének áttekintése (1995-2003). In: F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi gondolkdás. I. kötet Bp., 2006. 116-135.

3. A kétszintű történelem érettségi mint kimeneti mérés 2. (a középszintű szóbeli érettségi)

Kötelező: F. Dárdai Ágnes – Kaposi József: Az új történelemérettségiről avagy a megőrzés és megújítás egyensúlyának kísérlete. In: F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi gondolkdás. I. kötet Bp., 2006. 136-153.

Csapodi Zoltán: A történelemérettségi reformja. In: Péterfi Gábor – Fekete Bálint (szerk.): Történelemtanításról a XXI. század elején. Bp., 2016. 33–58.

Ajánlott: Kaposi József: Az érettségi mint a felnőtté válás rituáléja. In: Uő.: Válogatott tanulmányok I. Bp., 2015. 9-20.

Kaposi József: Széljegyzetek a történelemtanítás gyakorlatának alakulásáról. In: Uő.: Válogatott tanulmányok I. Bp., 2015. 133-157.

F. Dárdai Ágnes – Kaposi József: A történelmi érettségi vizsgafejlesztésének áttekintése (1995-2003). In: F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi gondolkdás. I. kötet Bp., 2006. 116-135.

4. Forrásközpontú történelemtanítás

Kötelező: Kőfalvi Tamás – Makk Ferenc: Forrástani ismeretek történelemből : segédkönyv a történelem forrásközpontú tanításához Bp., 2007. (Tantárgypedagógiai rész)

Vajda Barnabás: Forgácsok egy történelemdidaktikából II: A forrásfeldolgozó munka didaktikája és metodikája – elmélet

<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/03/vajda-barnabas-forgacsok-egy-uj-tortenelemdidaktikabol-ii-a-forrasfeldolgozo-munka-didaktikaja-es-metodikaja-elmélet-02-01-03/>

Ajánlott: Kojanitz László: A forrásfeldolgozástól a kutatásalapú tanuláshoz

<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2012/01/kojanitz-laszlo-a-forrasfeldolgozastol-a-kutatasalapu-tanulasig-02-04-05/>

Unger Mátyás: Történelmi forrásfeldolgozó órák a gimnázium III. osztályában. Bp., 1958. 9-16.
Ugyanez in: Szabolcs Ottó – Katona András: Tanrágypedagógiai olvasókönyv. Bp., [2006.] 451-454.

5. Forrástípusok a történelmi megismerésben

Kötelező: Kőfalvi Tamás – Makk Ferenc: Forrástani ismeretek történelemből : segédkönyv a történelem forrásközpontú tanításához Bp., 2007. (Forrásismereti rész)

6. Történelemtanítás digitális és e-learning tanítási környezetben

Kötelező: Csapó Benő: Oktatás az információs társadalom számára. In: Magyar Tudomány 2003/12 1478-1485.

Kőfalvi Tamás: E-tanítás : információs és kommunikációs technológiák felhasználása az oktatásban: alapismeretek a tanári mesterségre készülők számára. Bp., 2006.

Ajánlott: Kovács István – Kovács Istvánné – Óbis Hajnalka: A változó történelemoktatás. Debrecen, 2015. 65-118.

(http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/valtozo_tortenelemoktatas.pdf)

Kovács Ilma: Az elektronikus tanulásról [Bp.] 2007. 15-39., 133-150., 184-194.